

Drodzy Katecheci! Szanowni Rodzice!

W społeczeństwie konsumpcyjnym, które reprezentujemy jako Polacy, Europejczycy i obywatele świata, wartość niedzieli jest narażona na dewaluację.

Jednak jako chrześcijanie musimy ciągle mieć głęboką świadomość, że jesteśmy zaproszeni do szczególnego świętowania niedzieli. Przypomnił nam o tym także Jan Paweł II w swym liście apostolskim *Dies Domini*. Podkreślił w nim mocno, że: „[...] niedziela jest przede

wszystkim Paschą tygodnia, podczas której świętujemy zwycięstwo Chrystusa nad grzechem i śmiercią”, ale także jest dniem, „[...] w którym z uwielbieniem i wdzięcznością wspominamy pierwszy dzień istnienia świata, a zarazem zapowiedzią «dnia ostatniego», oczekiwanego z żywą nadzieją, w którym Chrystus przyjdzie w chwale i Bóg «uczyni wszystko nowe»”. Jednocześnie Papież wezwał biskupów, kapłanów i wiernych, aby treść tego świętego dnia była coraz lepiej znana i przeżywana. Stąd ważne, ale i niełatwe zadanie dla rodziców i katechetów, aby ukazywać i uświadamiać dzieciom wielowymiarowe znaczenie niedzieli jako Dnia Pańskiego.

SCENARIUSZ KATECHEZY DLA MŁODZIEŻY Z KLAS GIMNAZJALNYCH

TEMAT:

NIEDZIELA – DZIEŃ PANA

CELE:

Wspieranie w odkrywaniu podstawowego motywu uczestnictwa w niedzielnej Eucharystii. Ukazanie wielowymiarowego sensu niedzieli chrześcijańskiej. Odkrywanie, rozwijanie i umacnianie motywów uzasadniających chrześcijańskie przeżywanie niedzieli.

METODY:

W katechezie stosujemy rozmowę, wykład, pracę w grupach, metodę „puzzle plakatowe”.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, list apostolski Jana Pawła II *Dies Domini*.

PRZEBIEG KATECHEZY:

I. Wprowadzenie do katechezy

Cały rok kalendarzowy podzielony jest na miesiące i tygodnie. Wiele dni w tygodniu jest do siebie bardzo podobnych. Nazywamy je dniami powszednimi. Jednak w każdym tygodniu jest jeden dzień, który różni się od pozostałych. Można w tym dniu odpocząć, spotkać się z rodziną i przyjaciółmi czy też wybrać się na wycieczkę. Ten dzień należy do nas. Sami decydujemy, jak go spędzimy.

Jednak chrześcijanie nadali niedzieli wyjątkowe znaczenie. Warto w tym miejscu wspomnieć, że we

wszystkich religiach świata ich wyznawcy nie tylko budują świątynie i składają ofiary, lecz także obchodzą dni święte, chcąc w ten sposób oddać cześć Bogu. Na przykład dniem świętym dla wyznawców judaizmu jest siódmy dzień tygodnia, który nazywają *szabatem*. Dzień ten jest upamiętnieniem odpoczynku Boga po sześciu dniach stwarzania świata. Rozpoczyna się w piątek po zachodzie słońca i trwa do zachodu słońca w sobotę, zaś przeznaczony jest na modlitwę, odpoczynek i zabawę. Tradycyjnym dniem świętym dla muzułmanów jest piątek.

Chrześcijanie również posiadają swój stały dzień w tygodniu poświęcony czci Bożej – niedzielę. W tym dniu Jezus Chrystus zmartwychwstał. Nie stało się to w szabat, w żydowskie święto, lecz „po upływie szabatu, o świcie pierwszego dnia tygodnia” (Mt 28,1). Dla czcicieli Jezusa niedziela jest pierwszym, to znaczy najważniejszym ze wszystkich dni oraz świąt. Jest dniem Pańskim, ponieważ – jak mówi św. Ignacy Antiocheński – „ci, którzy trwali w dawnym porządku, przeszli do nowej nadziei i nie zachowują już szabatu, ale święcą dzień Pański, dzień, w którym nasze życie zostało pobłogosławione przez Chrystusa i przez Jego śmierć” (za KKK 2175).

II. Odkrywanie wezwania Bożego

W pełni odkrywamy znaczenie świętowania niedzieli, jeśli przyjrzymy się bliżej różnorodnym wymiarom tego dnia. Nauczyciel dzieli klasę na grupy i poszczególne zespoły przydziela teksty oraz dotyczące ich pytania, na które grupa powinna przygotować wyczerpującą odpowiedź. ▶

GRUPA 1. Niedziela jako świętowanie dzieła Stwórcy

„Pamiętaj o dniu szabatu, aby go uświęcić. Sześć dni będziesz pracować i wykonywać wszystkie twe zajęcia. Dzień zaś siódmy jest szabatem ku czci Pana, Boga twego. Nie możesz przeto w dniu tym wykonywać żadnej pracy ani ty sam, ani syn twój, ani córka, ani twój niewolnik, ani twoja niewolnica, ani twoje bydło, ani cudzoziemiec, który mieszka pośród twych bram. W sześciu dniach bowiem uczynił Pan niebo, ziemię, morze oraz wszystko, co jest w nich, w siódmym zaś dniu odpoczął. Dlatego pobłogosławił Pan dzień szabatu i uznał go za święty” (Wj 20,8-11).

O jakim fakcie przypomina tekst z Księgi Wyjścia? Bóg jest Stwórcą nieba i ziemi oraz wszystkiego, co się na nich znajduje.

Do czego wezwany jest człowiek we wspomnianym fragmencie biblijnym?

Człowiek wezwany jest do odpoczynku i pamięci o wielkich dziełach Boga w historii stworzenia świata, która ma się wyrażać w uwielbieniu dla Tego, który wszystkie rzeczy wyprowadził z nicości.

GRUPA 2. Dzień zmartwychwstałego Pana

„My świętujemy niedzielę, aby wspominać chwalebne zmartwychwstanie naszego Pana Jezusa Chrystusa nie tylko w dzień Wielkanocy, ale każdego tygodnia” – tak napisał Innocenty I (papież od 401 do 417 roku), poświadczając praktykę powszechnie przyjętą już w pierwszych latach po zmartwychwstaniu Pańskim. Św. Bazyli Wielki (329-379) mówi o „świętej niedzieli, uczczonej zmartwychwstaniem Pańskim, która jest pierworodnym pośród wszystkich dni”. Św. Augustyn (354-430) nazywa niedzielę „sakramentem Paschy”.

W świetle nieprzerwanej i powszechnej tradycji widać wyraźnie, że chociaż korzenie dnia Pańskiego sięgają dzieła stworzenia, a ściślej biorąc, biblijnej tajemnicy „odpoczynku” Boga, to jednak aby zrozumieć w pełni jego sens, trzeba odwołać się bezpośrednio do zmartwychwstania Chrystusa. Właśnie ono stanowi treść chrześcijańskiej niedzieli. Dzięki niej każdego tygodnia, wciąż na nowo w myślach i w życiu wiernych staje się obecne wydarzenie paschalne, które jest źródłem zbawienia świata (por. list apostolski Jana Pawła II *Dies Domini – O świętowaniu niedzieli*, nr 19).

Z jakiego powodu od początku swego istnienia chrześcijanie świętowali pierwszy dzień tygodnia, czyli niedzielę?

Niedziela jest dniem upamiętniającym zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa.

Dlaczego tajemnica zmartwychwstania Jezusa Chrystusa stała się dla chrześcijan głównym argumentem do świętowania niedzieli jako Dnia Pańskiego?

Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jest najważniejszym wydarzeniem w historii świata.

GRUPA 3. Zgromadzenie eucharystyczne jest sercem niedzieli

Oto tekst św. Justyna z pierwszej połowy II wieku, zawierający szczegółowy opis niedzielnego zgromadzenia chrześcijan: „W dniu zaś zwanym dniem słońca odbywa się zebranie w jednym miejscu wszystkich razem i z miast, i ze wsi. Tedy czyta się pamiętniki apostołskie oraz pisma prorockie, póki czas na to pozwala. Potem, gdy lektor skończy, przełożony daje żywym głosem upomnienie i zachętę do naśladowania tych nauk znakomych. Następnie wszyscy z miejsc powstajemy i modlimy się. Po czym, jak się już powiedziało, gdy modlitwa się skończy, przynoszą chleb oraz wino i wodę, a przełożony zanoszą modlitwy tudzież dziękczynienie, ile tylko może, lud zaś z radością odpowiada: Amen. Wreszcie następuje rozdawanie i rozdzielanie wszystkim tego, co się stało Eucharystią, nieobecny zaś rozsyła się ją przez diakonów” (*Apologetyka I*, 67,3-5).

W pierwotnym Kościele sprawowanie Eucharystii miało miejsce tylko w niedzielę. Dlatego najpierw przez zwyczaj, a następnie przez prawo pisane uczestnictwo we Mszy Świętej w niedzielę stało się najważniejszym obowiązkiem chrześcijan. „W dniu Pańskim porzucicie wszystko – czytamy w traktacie z II wieku zatytułowanym *Didaskalia Apostolskie* – i spieszcie, nie zwlekając na swoje zgromadzenie, bo przez nie oddajecie chwałę Bogu. W przeciwnym razie czym usprawiedliwią się przed Bogiem ci, co nie gromadzą się w dniu Pańskim, aby słuchać słowa życia i spożywać Boski pokarm, który trwa na wieki?”.

Dlaczego zgromadzenie eucharystyczne jest sercem niedzieli?

Każda Eucharystia jest źródłem i szczytem całego życia chrześcijanina, niezależnie od tego, czy jest sprawowana w niedzielę, czy też w dzień powszedni.

Z jakiego powodu chrześcijanie są zobowiązani do uczestniczenia we Mszy Świętej niedzielnej?

Chrześcijanie powinni mieć świadomość, że zgromadzenie niedzielne ma kluczowe znaczenie dla ich wiary. Gromadząc się, słuchają słowa Bożego, składają ofiarę Chrystusa, uwielbiają Boga i w konsekwencji uświęcają siebie.

GRUPA 4. Niedziela dniem radości i odpoczynku

„Obowiązek świętowania niedzieli – zwłaszcza przez udział w Eucharystii i przez odpoczynek w duchu chrześcijańskiej radości i braterstwa – staje się bowiem w pełni zrozumiałą, jeśli pamiętamy o różnorodnych wymiarach tego dnia, na które zwrócimy uwagę w niniejszym liście. ▶

Dzień ten stanowi samo centrum chrześcijańskiego życia. Jeśli od początku pontyfikatu niestrudzenie powtarzam słowa: «Nie lękajcie się! Otwórzcie, na oścież otwórzcie drzwi Chrystusowi!», to dziś chciałbym z mocą wezwać wszystkich do ponownego odkrycia niedzieli: Nie lękajcie się ofiarować waszego czasu Chrystusowi! Tak, otworzymy Chrystusowi nasz czas, aby On mógł go rozjaśnić i nadać mu kierunek. On jest Tym, który zna tajemnicę czasu i tajemnicę wieczności i ofiarowuje nam «swoją dzień» jako zawsze nowy dar swojej miłości. Ponowne odkrycie sensu tego «dnia» jest łaską, o którą należy prosić nie tylko po to, aby wypełniać w życiu nakazy wiary, ale także by dać konkretną odpowiedź na prawdziwe i głębokie pragnienia każdego człowieka. Czas ofiarowany Chrystusowi nigdy nie jest czasem straconym, ale raczej czasem, który zyskujemy, aby nadać głęboko ludzki charakter naszym relacjom z innymi i naszemu życiu” (Jan Paweł II, *Dies Domini*, nr 7).

Na czym polega obowiązek świętowania niedzieli poza uczestnictwem we Mszy Świętej?

Niedziela jest także dniem odpoczynku w duchu chrześcijańskiej radości i braterstwa.

Jaki jest sens radosnego świętowania dnia Pańskiego?

Czas odpoczynku i odprężenia jest czasem, który jest człowiekowi niezbędny ze względu na jego ludzką godność oraz związane z nią potrzeby religijne, rodzinne, kulturowe i społeczne.

III. Odpowiedź na Boże wezwanie

Po zakończeniu pracy w grupach przedstawiciele poszczególnych grup referują wyniki. Następnie katecheta bądź uczeń – ochotnik podsumowuje pracę wszystkich

grup, wskazując na priorytet chrześcijańskiej niedzieli. Można to zrobić w następujący sposób:

W związku z tym, co zostało wyżej powiedziane, każdy powinien głębiej uświadomić sobie, że jest to wprost niemożliwe, aby prowadzić życie chrześcijańskie bez częstego udziału w Eucharystii, która stanowi najważniejszy moment w życiu uczniów Chrystusa. On sam powiedział wyraźnie: „Jeżeli nie będziecie spożywali Ciała Syna Człowieczego i nie będziecie pili Krwi Jego, nie będziecie mieli życia w sobie. Kto spożywa moje Ciało i pije moją Krew, ma życie wieczne, a Ja go wskreszę w dniu ostatecznym” (J 6,53-54).

IV. Utrwalenie

Na zakończenie katechezy ponownie dzielimy klasę na grupy (takie same jak poprzednio). Każdej z nich przydzielamy duży arkusz papieru i informujemy o zadaniu, które będzie polegało na artystycznej interpretacji tekstu:

1. GRUPA – Niedziela jako świętowanie dzieła Stwórcy
2. GRUPA – Dzień zmartwychwstałego Pana
3. GRUPA – Zgromadzenie eucharystyczne jest sercem niedzieli
4. GRUPA – Niedziela dniem radości i odpoczynku

Grupy malują obrazy kojarzące się z danym tekstem i metodą „puzzle plakatowe” składają je na tablicy, interpretując słownie swoje dzieło.

V. Zadanie domowe

W formie listu podaj argumenty, którymi przekonasz kolegę do uczestniczenia w niedzielnej Mszy Świętej.

ZADANIA

1. W tym zadaniu litery przedstawione są w postaci znaczków. Aby zaszyfrować literę, zapisano fragment ramki, obok którego litera się znajduje. Ponieważ w jednej ramce znajdują się po dwie litery, kropka pokazuje, czy mamy na myśli literę z lewej, czy z prawej strony. W przypadku liter U, W, Y, Z rysowanie kropki nie jest konieczne. Odczytaj zaszyfrowane hasło, które wskaże na ważny wymiar niedzieli.

A	C	D	E	Ę	I
K	N	O	P	S	Ś

2.

Zaczynając od wskazanego pola, przeskakując zawsze tę samą liczbę liter zgodnie z ruchem wskazówek zegara, odczytaj hasło – treść jednego z przykazań kościelnych.

W	R	P	Z	N	N	A	O	Y	A	I	C	W	Ć	K	E	N	S	W	A
A																			D
C																			I
I																			T
P																			E
H																			Z
T																			Z
I																			E
J																			R
D																			M
C																			A
E																			I
N																			K
E																			Z
O																			S
Y																			N
I																			E
T																			O
T																			Y
E																			Z
N																			E
W																			L
S																			N
E																			M
I	Z	Ś	E	I	S	C	W	Z	W	Ć	E	I	C	Ś	A	I	Ę	U	Y

→

W katechezie można także wykorzystać opowiadanie Pierre Lefevre pt. *Dwa testamenty*.

Zdarzyło się to przed kilku laty we Frankfurcie. Zmarł bardzo bogaty człowiek. Nie miał żadnych bliskich krewnych. Każdy pytał zaciekawiony: „Kto zatem odziedziczy jego miliony?”. Bogacz zostawił dwa testamenty. Pierwszy miał być otwarty natychmiast po jego śmierci, drugi dopiero po pogrzebie.

W pierwszym testamencie było napisane: „Chcę być pochowany o godzinie czwartej rano”. Ta szczególna prośba została spełniona. Tylko pięciu przyjaciół stało przy trumnie.

Wtedy otworzono drugi testament, który brzmiał następująco: „Chcę, aby cały mój majątek został równo rozdzielony między tych, którzy byli obecni na moim pogrzebie”.

Tych pięciu prawdziwych przyjaciół miało niesamowite szczęście! Może sami im zazdrościmy, ale w gruncie rzeczy bez powodu, ponieważ my mamy jeszcze więcej szczęścia.

Jak to możliwe? My także spotykamy się w każdą niedzielę z powodu pewnego testamentu. Z powodu testamentu Jezusa, który powiedział nam: „Czyńcie to na Moją pamiątkę”. Wielu ludzi uważa ten testament za dziwny i pozostaje w niedzielę w domu. Jednak wielu też wie, że podczas rozpamiętywania Jezusowego aktu miłości otrzymujemy znacznie więcej niż jakiś milion. W czasie Mszy Świętej otrzymujemy bowiem światło i moc, które prowadzą nas do wiecznej radości.

3.

Rozwiąż krzyżówkę. Litery w zaznaczonej kolumnie utworzą rozwiązanie – inną nazwę niedzieli.

- Rozmowa z Bogiem
- Dzień święty Narodu Wybranego
- Zjednoczenie z Jezusem
- Podręcznik do lekcji religii
- Według Biblii wschodzi nad złymi i dobrymi
- Wielkanocny symbol Chrystusa Zmartwychwstałego
- Na nim dokonuje się przemiana chleba i wina w Ciało i Krew Pana Jezusa
- Palił krzew ognisty, ale go nie spalał
- Żydowski dom modlitwy
- Dekalog
- Świątynia

1.																				
2.																				
3.																				
4.																				
5.																				
6.																				
7.																				
8.																				
9.																				
10.																				
11.																				